

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ถ.พิษณุโลก แขวงจตุรดา เขตดุสิต กทม. 10300
โทรศัพท์ 0-2356-9999
Hotline 1785
www.opdc.go.th

คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่
ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

**แนวทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ให้แก่ประชาชน**

คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่
ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

แนวทางการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

นับตั้งแต่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่ส่วนราชการต่างๆ จำเป็นต้องมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งมุ่งหวังให้การบริหารราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ในกรณีนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขึ้น

เอกสารเล่มนี้เป็นเล่มหนึ่งในเอกสารชุดคู่มือดังกล่าว ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 25 เล่ม โดยสำนักงาน ก.พ.ร. จัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือของสถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ (สป.ร.) ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้หน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้มีความรู้ความเข้าใจหลักการและแนวคิดในเรื่องต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งมีแนวทางที่เป็นมาตรฐานกลางสำหรับดำเนินงานที่เป็นการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

การจัดทำเอกสารชุดนี้ ได้รับความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านซึ่งร่วมร้อยเรียงความรู้ หลักการ และแนวทางการดำเนินการในแต่ละเรื่อง รวมทั้งนำเสนอตัวอย่างที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของส่วนราชการต่างๆ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงาน ก.พ.ร. หวังว่าเอกสารชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือผลักดันการดำเนินงานเรื่องต่างๆ ให้บรรลุเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกา ซึ่งมุ่งหมายให้มีการบริหารงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนดังกล่าวข้างต้น กับทั้งมุ่งหวังที่จะให้เป็นเอกสารที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจโดยทั่วไป

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.



สารบัญ

1. ที่มาของแนวทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน	1
2. ข้อมูลข่าวสารคืออะไร	2
2.1 ข้อมูลข่าวสารของราชการหมายถึงอย่างไร	2
2.2 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคืออะไร	2
2.3 ประชาชนมีสิทธิที่จะรู้อะไรบ้าง	3
3. การให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสำคัญอย่างไร	4
4. หน่วยงานรัฐต้องเตรียมการให้บริการข้อมูลอย่างไร	5
4.1 ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยราชการต้องจัดเตรียม	6
4.2 การดำเนินงานในด้านการบริการ	6
5. ขั้นตอนที่หน่วยงานรัฐต้องดำเนินการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชน	7
5.1 ชั้นเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการมี 4 วิธี	7
5.2 จัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ในสถานที่เฉพาะไว้ให้ประชาชนตรวจดู	8
5.3 เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่เอกชนเป็นกรณีเฉพาะราย (ตามมาตรา 11)	8
6. ลำดับขั้นตอนในการให้บริการข้อมูลข่าวสารเป็นอย่างไร	11
7. ข้อมูลข่าวสารที่ยกเว้นการเปิดเผยมีอะไรบ้าง	13
8. หากหน่วยงานของท่านไม่มีข้อมูลที่ประชาชนต้องการทราบควรทำอย่างไร	14

สารบัญ

9. กรณีศึกษา	14
9.1 กรณีศึกษา การขอตุผลการสอบ	14
9.2 กรณีศึกษา การขอข้อมูลการประมุข	15
9.3 กรณีศึกษา การขอตุผลการแพทย์	16
9.4 กรณีศึกษา การขอตุงบประมาณแผ่นดิน	17
<hr/>	
10. บทสรุป	18
<hr/>	
แหล่งอ้างอิง	19
<hr/>	
ภาคผนวก	21
ภาคผนวก 1	22
ภาคผนวก 2	39
ภาคผนวก 3	42
<hr/>	
บรรณานุกรม	47
<hr/>	
อภิธานศัพท์	48
<hr/>	
ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติม	49



1. ที่มาของแนวทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน

ข้าราชการส่วนใหญ่อาจไม่คุ้นเคยกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เนื่องจากในสมัยก่อนเอกสารของทางราชการนั้นถือเป็น **เอกสารลับ** ข้าราชการโดยเฉพาะระดับผู้ปฏิบัติงานมักจะกลัวว่าเมื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนแล้วจะมีความผิดหรืออาจจะสร้างความเสียหายแก่หน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องได้

ปัจจุบันนี้ระบบการบริหารราชการแผ่นดินได้เน้นความโปร่งใสในการปฏิบัติงานทั้งของภาครัฐ ภาคเอกชน และมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ ภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้มุ่งให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการแก่ประชาชน

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ถือเป็นเรื่องปกติที่ส่วนราชการจะต้องปฏิบัติ เนื่องจากได้มีกฎหมายพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ที่ได้รับรองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ซึ่งในส่วนของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 นี้ยังได้กำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมไว้ในมาตรา 43 และ 44 โดยมีสาระสำคัญคือ

1. ส่วนราชการมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการให้ทราบโดยทั่วไป การกำหนดให้เป็นความลับจะกระทำได้เฉพาะมีเหตุตามที่กำหนดไว้ เพื่อความมั่นคงหรือรักษาความสงบเรียบร้อย หรือคุ้มครองสิทธิของประชาชน (มาตรา 43)
2. ส่วนราชการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย รายการจัดซื้อจัดจ้างและสัญญาใดๆ ที่มีการดำเนินการ โดยห้ามทำสัญญาใดที่มีข้อความห้ามมิให้เปิดเผยข้อความหรือข้อตกลงในสัญญา เว้นแต่เป็นข้อมูลที่ได้รับ ความคุ้มครองโดยกฎหมาย (มาตรา 44)

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงเป็นการปฏิบัติราชการให้เกิดความโปร่งใส เพราะการปฏิบัติงานของภาครัฐถือเป็นการปฏิบัติงานเพื่อประชาชน ดังนั้น ประชาชนจึงมีสิทธิที่จะตรวจสอบข้อมูลและการดำเนินงานของภาครัฐได้ทั้งสิ้น และภาครัฐไม่ควรมีสิ่งใดปิดบังประชาชนโดยถือหลักว่า **ข้อมูลของรัฐ คือ ข้อมูลของประชาชน**



2. ข้อมูลข่าวสาร คืออะไร

ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง สิ่งสื่อความหมายให้รู้ถึงเรื่องราว ข้อเท็จจริงเรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยเน้นที่การสื่อความหมายให้มีความเข้าใจเป็นหลัก รูปแบบของความเป็นข้อมูลข่าวสาร เป็นทั้งรูปแบบข้อความ ตัวหนังสือ สื่อภาษา อาจอยู่ในรูปแบบของกระดาษที่มีข้อความ หรือแฟ้มเอกสาร และ รวมทั้งความหมายที่แสดงให้เห็น เช่น แผ่นป้าย รูปภาพ ตัวเลข สัญลักษณ์ เสียง แสง फिल्म ไมโครฟิล์ม เทปบันทึกภาพ คอมพิวเตอร์ แผ่นบันทึกข้อมูล (Diskette) คอมพิวเตอร์ รวมทั้งสิ่งที่ไม่ปรากฏเป็นข้อความ แต่สามารถทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใจและรู้ความหมายได้

2.1 ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายถึงอย่างไร

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายถึง ข้อมูลข่าวสารนั้น**ต้องอยู่ในความครอบครอง หรือ ควบคุม ดูแลของหน่วยงานของรัฐบาล** ดังนั้น ความหมายของคำว่า **“ข้อมูลข่าวสารของราชการ”** จึงให้ความสำคัญต่อลักษณะหรือสิทธิในการยึดถือข้อมูลข่าวสารนั้น ว่าอยู่ในขอบเขตอำนาจ ครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐบาลหรือไม่ ทั้งนี้ ไม่ต้องคำนึงถึงว่า เนื้อหาสาระของข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐ หรือเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือเอกชนใดๆ ก็ได้ เช่น ข้อมูลทางการแพทย์ที่ผู้ป่วยไปรักษาในโรงพยาบาลของรัฐ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล แต่โรงพยาบาลที่สังกัดหน่วยงานรัฐเป็นผู้ครอบครอง เป็นต้น หรือข้อมูลเกี่ยวกับเอกชนที่ทำสัญญาเกี่ยวกับหน่วยงานรัฐ แม้จะเป็นข้อมูลของเอกชนแต่คู่สัญญาเป็นหน่วยงานรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถที่จะขอเอกสารดังกล่าวได้

2.2 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคืออะไร

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คือ การสื่อสารจากผู้ส่งสารอันได้แก่ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐไปยังผู้รับสาร คือ ประชาชน โดยข้อมูลของทางราชการหรือของเอกชนที่หน่วยงานรัฐครอบครองนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยราชการนั้นๆ ต้องสามารถเปิดให้ประชาชนได้รับทราบ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง

ทางสังคม เพราะข้อมูลข่าวสารทำให้ประชาชนเกิดความรู้ มีความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ การให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการจึงเป็นการพัฒนาการทางความคิดที่เกิดขึ้นในระบอบประชาธิปไตยรวมทั้งเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

2.3 ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้อะไรบ้าง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นกฎหมายที่รองรับ “สิทธิได้รู้” ของประชาชน โดยได้กำหนดสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อรองรับและคุ้มครองสิทธิของประชาชนไปพร้อมกัน โดยมีแนวคิดหลักการเพื่อ

1. ให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ โดยกำหนดข้อยกเว้นให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนให้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้เป็นไปอย่างโปร่งใส อันเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสังคมประชาธิปไตย

2. รองรับสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ สิทธิในการขอคำปรึกษา สิทธิในการตรวจสอบข้อมูล สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ สิทธิในการขอสำเนาหรือสำเนาที่มีการรับรอง สิทธิในการได้รู้ถึงข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ สิทธิในการร้องเรียน และสิทธิในการอุทธรณ์

3. ข้อมูลข่าวสารของราชการเกือบทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ จะต้องสามารถเปิดเผยได้ ภายใต้หลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” โดยข้อยกเว้นจะมีได้เฉพาะกรณีที่มีกฎหมายกำหนดว่าไม่ต้องเปิดเผยเท่านั้น



3. การให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สำคัญอย่างไร

1. การให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลเอกสารของทางราชการนับเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่การพัฒนากระบวนการ และเป็นมาตรการสำคัญให้ประชาชนสามารถตรวจสอบ หรือป้องกันการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมจากทางราชการด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยส่งเสริมผลงานหรือบริการของภาครัฐอันเป็นการประชาสัมพันธ์หน่วยงานของรัฐ เนื่องจากหน่วยงานรัฐมีหน้าที่ในการให้บริการแก่ประชาชน อีกทั้งยังทำให้ประชาชนและข้าราชการเกิดความรู้จักความเข้าใจที่ตรงกัน และเมื่อประชาชนรับทราบข้อมูลการทำงานของหน่วยงานรัฐก็จะทำให้ประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมและเข้าใจการทำงานของราชการดียิ่งขึ้น ประชาชนผู้ไม่รู้ไม่เห็นในผลงานหรือการบริหารของรัฐบาลแต่เมื่อได้รับทราบข้อเท็จจริงจากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับก็จะสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนได้ดีขึ้น เพราะหากประชาชนได้รับข้อมูลที่ผิดพลาด อาจจะถูกหลอกลงได้ ตัวอย่างเช่น การขอข้อมูลบริษัทที่จดทะเบียนในการส่งแรงงานไปต่างประเทศเมื่อประชาชนไปตรวจสอบรายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนจากกระทรวงแรงงานประชาชนก็จะไม่ถูกหลอกจากบริษัทนายหน้าค้าแรงงานเถื่อน เป็นต้น



2. การให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนหรือสิทธิที่จะรู้ (Right to Know) และการที่ทำให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ก่อให้เกิดการพัฒนาทางความคิด และวิสัยทัศน์ มุมมองในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมโดยรวม ส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศ เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไทย สิทธิเพิ่มขึ้นของประชาชน สื่อมวลชน ในการขอข้อมูลข่าวสาร ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐอาจมองว่าเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ในการทำงานให้กับราชการ แต่ผลลัพธ์ที่ได้ก็เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม

3. การให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารเป็นการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานรัฐให้มีความโปร่งใส และเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวงการติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐโดยประชาชนนั้นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการตรวจสอบ ตัวอย่างเช่น การขอให้เปิดเผยผลการสอบสวนการทุจริตยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข

4. การให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารช่วยทำลายระบบอุปถัมภ์ได้ในระดับหนึ่ง ตัวอย่างที่เห็นชัด คือ การขอดูคะแนนและกระดาษคำตอบการสอบเข้าโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำให้ระบบเด็กฝากลดลงหรือการสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงของรัฐมีความโปร่งใสมากขึ้น



4. หน่วยงานรัฐต้องเตรียมการให้บริการข้อมูลอย่างไร

เพื่อให้การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐเป็นไปโดยถูกต้องและครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ตามมติคณะรัฐมนตรี และดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ประกาศ และมติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หน่วยงานของรัฐควรพิจารณาเตรียมการและดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ต้องจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือสถานที่ของหน่วยงานอื่น หรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูแทนก็ได้

2. จำแนกประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยจำแนกข้อมูลทั้งหมดออกเป็นประเภทต่างๆ เช่น สถิติ ตัวเลข แผนผังองค์กร ข้อมูลหน่วยงานในสังกัดต่างๆ เพื่อความสะดวกในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อประชาชน ทั้งนี้ รวมไปถึงการจำแนกเอกสารประวัติศาสตร์ออกจากข้อมูลข่าวสารทั้งหมด (มาตรา 26 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540) ซึ่งหมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษา หรือข้อมูลข่าวสารที่พ้นอายุการเก็บ ได้แก่ กรณีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีอายุการเก็บเกิน 75 ปี และข้อมูลข่าวสารทั่วไปที่มีอายุการเก็บเกิน 20 ปี ต้องส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

3. จำแนกข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามคำนิยามของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในมาตรา 4 เพื่อไปดำเนินการตามมาตรา 23 - 25 ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แขนงบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย



4.1 ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานราชการต้องจัดเตรียมให้ประชาชน ตรวจสอบโดยไม่ต้องมีคำร้องขอได้แก่อะไรบ้าง

- (1) ผลการพิจารณาที่มีผลต่อเอกชนโดยตรง
- (2) นโยบาย และการตีความการใช้กฎหมายที่มีผลต่อเอกชน
- (3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณของปีที่กำลังดำเนินการ
- (4) คู่มือหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับวิธีปฏิบัติงาน
- (5) สิ่งพิมพ์ ที่มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา
- (6) สัญญาในการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐ โดยปกติสัญญาเหล่านี้ย่อมไม่เป็นความลับสำหรับให้ประชาชนตรวจสอบ เช่น สัญญาสัมปทาน สัญญาผูกขาดตัดตอน สัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ
- (7) มติของคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายและคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี
- (8) ข้อมูลข่าวสารอื่นๆ

4.2 การดำเนินงานในภาคบริการ ของหน่วยงานรัฐมีอะไรบ้าง

- (1) วางระเบียบหรือกำหนดแนวทางการให้บริการข้อมูลข่าวสารต่อประชาชน ขั้นตอนวิธีการ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในสังกัดของหน่วยงานที่ได้แก่ใครบ้าง
- (2) วิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร
- (3) กำหนดค่าธรรมเนียมในการให้บริการแต่ละประเภท



5. ขั้นตอนที่หน่วยงานรัฐต้องดำเนินการ

ให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชน

หน่วยงานต้องส่งข้อมูลข่าวสารไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (ดำเนินการเปิดเผยตามมาตรา 7) โดยส่งตรงไปที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก ดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 สำหรับข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 9 ธันวาคม 2540 ต้องดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541)

5.1 ขั้นตอนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการมี 4 วิธี



(1) ให้รวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน และสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ (ตามมาตรา 7 (1), (2), (3)) ส่งพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในวันที่ 26 พฤษภาคม 2541

(2) ให้รวบรวม กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไป ต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง (ตามมาตรา 7 (4)) ที่มีผลใช้บังคับอยู่ ส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2542

(3) ในกรณีไม่อาจดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ขอขยายระยะเวลาในการจัดทำต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณาขอขยายระยะเวลาให้ได้ไม่เกินสามเดือน หรือไม่เกินหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

(4) ให้จัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 9 ธันวาคม 2540 เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในวันที่ 26 เมษายน 2541 แล้วดำเนินการตามแผนงานและโครงการนั้นโดยไม่ชักช้า

5.2 จัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ในสถานที่เฉพาะไว้ให้ประชาชน ตรวจดู

(ตามมาตรา 9) โดยข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดู ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตาม มาตรา 14 หรือมาตรา 15 อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดูขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการให้บริการข้อมูลข่าวสารนี้ได้ โดยให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบ ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

5.3 เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่เอกชนเป็นกรณีเฉพาะราย

□ สำหรับกรณีที่มีผู้มายื่นคำขอ โดยระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้ยื่นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (ตามมาตรา 11) โดยข้อมูลข่าวสารที่จัดให้มีลักษณะดังนี้

(1) เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว ในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำวิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพ เป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียงระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบอื่นใด ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด แต่ถ้าเห็นว่ามิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่ต้องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

(2) กรณีข้อมูลข่าวสารมีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดทำให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้

□ กรณีมีผู้มายื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการแต่เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานมิได้ครอบครองหรือควบคุมดูแล ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อให้ไปยังคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น โดยไม่ชักช้า (ตามมาตรา 12 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)

□ สั่งเปิดเผยหรือมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ตามมาตรา 15 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540) โดยคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรก็ได้ หน่วยงานรัฐต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้

□ แจ้งให้ผู้มีประโยชน์ได้เสียในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ เสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด (ตามมาตรา 17 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540) ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และหากมีการคัดค้านเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ (ภายใน 15 วันนับแต่ผู้คัดค้านรับทราบผลการพิจารณาคำคัดค้าน) หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

□ ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (ตามมาตรา 23 - 25 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540) ดังนี้

- 1) จัดเก็บเท่าที่จำเป็น ยกเลิกเมื่อหมดความจำเป็น
- 2) พยายามเก็บข้อมูลโดยตรงจากเจ้าของข้อมูลและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 3) จัดระบบรักษาความปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้ให้เกิดผลเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล
- 4) แจ้งการเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ โดยส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- (1) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (2) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (3) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (4) วิธีการขอตรวจข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล
- (5) วิธีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล
- (6) แหล่งที่มาของข้อมูล

□ คู่คุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ตามระบบรักษาความปลอดภัย จะเปิดเผยได้เฉพาะกรณีได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ซึ่งอาจให้ไว้ล่วงหน้าหรือให้ไว้ในขณะนั้น เว้นแต่เข้ากรณียกเว้น ต่อไปนี้ (มาตรา 24 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)

- ให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเพื่อใช้ตามอำนาจหน้าที่
- การใช้ข้อมูลตามปกติ
- หน่วยงานทำงานด้านแผน/การสถิติ
- การใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย
- หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เพื่อการตรวจสอบคุณค่าทางประวัติศาสตร์
- เจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
- กรณีจำเป็นเพื่อป้องกัน/ระงับอันตรายต่อชีวิต/สุขภาพ
- ศาล และเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน/บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย

□ ส่งมอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่ประสงค์จะเก็บรักษา หรือที่ไม่เปิดเผยแต่ครบกำหนดเวลาเก็บรักษาให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (ตามมาตรา 26 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)

การรายงานผลการปฏิบัติ สรุปรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฯ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารทราบตามแบบรายงานและช่วงระยะเวลาที่สำนักงานฯ ขอความร่วมมือ



6. ลำดับขั้นตอนในการให้บริการข้อมูลข่าวสารเป็นอย่างไร

1. ยื่นคำขอที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร โดยประชาชนสามารถขอไปคำขอได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยราชการนั้น
2. เมื่อรับคำขอจากประชาชนแล้ว เจ้าหน้าที่ที่รับคำขอ หากมีข้อมูลข่าวสารที่ต้องการอยู่ในเงื่อนไข/นโยบายที่หน่วยราชการนั้นกำหนดให้บริการได้ ก็จะทำให้บริการในทันทีและถ้าหากไม่มีข้อมูลดังกล่าว ก็จะพิจารณาว่าเป็นเรื่องของคณะ/สำนัก/สถาบัน/กองหรือหน่วยงานใด และแนะนำให้ประชาชนทราบเพื่อที่จะได้จัดส่งคำขอไปยังหน่วยงานดังกล่าว เพื่อพิจารณาว่าจะเปิดเผยได้หรือไม่
3. ให้หัวหน้าหน่วยงานผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้พิจารณาว่าให้เปิดเผยได้หรือไม่
4. กรณีที่หน่วยราชการไม่สามารถเปิดเผยข้อมูล ควรแนะนำประชาชนผู้ขอว่ามีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ทบทวนต่อหน่วยราชการได้อีกครั้ง
5. กรณีที่หัวหน้าหน่วยราชการวินิจฉัยยืนยันตามคำสั่งเดิมว่าไม่สามารถเปิดเผยได้ ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์ คำสั่ง ส่งคำวินิจฉัยไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก กรุงเทพมหานคร 10300

ลำดับขั้นตอนการให้บริการข้อมูลแก่ประชาชน

1. เมื่อประชาชนยื่นคำขอข้อมูล
จากหน่วยงานราชการ

2. รับคำขอจากประชาชนแล้ว หากมีข้อมูลข่าวสารที่อยู่ใน
เงื่อนไข นโยบายของหน่วยงานกำหนดให้บริการได้/
หรือไม่ได้

ไม่มีข้อมูล

หากไม่มีข้อมูลดังกล่าว ให้แนะนำประชาชน
จัดส่งคำขอไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ
ถือครองข้อมูลดังกล่าว

มีข้อมูลให้บริการได้
เจ้าหน้าที่รัฐจัดบริการข้อมูลตาม
ที่ประชาชนร้องขอได้ทันที

3. หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาว่าเปิด
เผยข้อมูล
ได้ / หรือไม่

4. เปิดเผยได้ ให้
ข้อมูลที่ประชาชน
ร้องขอ

5. หน่วยงานยืนยันว่า
ไม่สามารถเปิดเผย
ได้

6. แนะนำประชาชน ว่ามีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง และสามารถส่งคำวินิจฉัยไปยัง
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก
กรุงเทพมหานคร 10300

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ



7. ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการเปิดเผยมิใช่บ้าง

1. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้

2. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำในดังกล่าว

(4) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(5) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(6) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มิผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(7) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่ากรณีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว



8. หากหน่วยงานของท่านไม่มีข้อมูลที่ประชาชนต้องการทราบควรทำอย่างไร

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น **โดยไม่ชักช้า**

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระงับห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา 16 ให้ส่งคำสั่งข้อนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป



9. กรณีศึกษา

9.1 กรณีศึกษาการขอผลการสอบ



นายสมศักดิ์ มุ่งมานะ มีลูกชายเข้าสอบแข่งขันเข้าโรงเรียนประจำจังหวัดที่มีชื่อเสียง เมื่อผลสอบออกมาปรากฏว่า ลูกของนายสมศักดิ์สอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนประจำจังหวัดที่มีชื่อเสียงแห่งนี้ไม่ได้ ทั้งที่ลูกชายของตนเป็นเด็กขยันและเรียนดี ได้รับคัดเลือกจากโรงเรียนประจำอำเภอที่เรียนอยู่ไปแข่งขันตอบปัญหาของจังหวัดอยู่หลายครั้ง นายสมศักดิ์สงสัยว่าจะมีระบบเด็กฝาก เด็กเส้น ตามที่ข่าวลือในอำเภอว่าต้องไปจ่ายใต้โต๊ะให้ผู้หลักผู้ใหญ่ในจังหวัด หรือไม่ก็ต้องจ่ายเงินก้อนให้โรงเรียนลูกจึงจะได้เข้าเรียน ตนเองไม่มีเส้นสายและเชื่อว่าลูกตนควรจะทำข้อสอบได้ สามารถผ่านเข้าเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด จึงได้เขียนจดหมายไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประจำจังหวัดแห่งนั้น เพื่อสอบถามคะแนนผลการสอบเข้าของลูกว่ามีคะแนนทำไร และนายสมศักดิ์ยังต้องการดูกระดาษคำตอบทั้งของคนที่สอบได้ทั้งหมดและของลูกตนเองว่าแตกต่างกันอย่างไร

เมื่อนายสมศักดิ์ได้ไปขอข้อมูลผลการสอบที่โรงเรียน ทางโรงเรียนโดยผู้อำนวยการในฐานะผู้รับผิดชอบการสอบของโรงเรียนประจำจังหวัดควรทำดังนี้

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

1. ให้นายสมศักดิ์กรอกแบบฟอร์มพร้อมเหตุผล เพื่อให้โรงเรียนจะได้เตรียมจัดเอกสารที่นายสมศักดิ์ขอได้ถูกต้อง
2. หากข้อมูลที่นายสมศักดิ์ข้อมีจำนวนมาก และต้องเสียค่าธรรมเนียม เช่น ค่าถ่ายสำเนาเอกสาร ควรแจ้งให้นายสมศักดิ์ทราบเพื่อชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าว
3. บอกระยะเวลาแก่นายสมศักดิ์ว่า จะมารับเอกสารหรือข้อมูลได้ภายในระยะเวลาที่วัน

สรุป



โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยงานหลักที่ประชาชนเช่นนายสมศักดิ์มาติดต่อเพื่อขอข้อมูลได้เตรียมรายละเอียดและบอกขั้นตอน ระยะเวลาในการเตรียมเอกสารข้อมูลการสอบให้แก่ นายสมศักดิ์แล้ว นายสมศักดิ์ในฐานะประชาชนสามารถนำไปตรวจสอบ เรียกดูเพื่อความโปร่งใส ซึ่งหากคณะกรรมการที่รับผิดชอบพิจารณาแล้วเห็นควรเปิดเผย และไม่ไปรุกราล้ำสิทธิส่วนบุคคลของผู้หนึ่งผู้ใด การเปิดเผยข้อมูลข้อสอบดังกล่าวสามารถทำได้ทราบข้อมูลที่แท้จริง และไม่เป็นที่ครหาอีกต่อไป

9.2 กรณีศึกษา การขอข้อมูลการประมูล



นายติดตาม นามสกุลตรวจสอบ เป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและได้รับมอบหมายให้ไปตรวจสอบการประมูลการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ของเทศบาลตำบลแสนสบาย เนื่องจากทราบข้อมูลว่ามีบริษัทที่แสดงความจำนงเข้าร่วมประมูลในโครงการเพียง 2 ราย คือ บริษัทคอมพิวเตอร์เน็ต และบริษัทเมืองไอที ทั้งนี้ เทศบาลได้กำหนดลักษณะโมเดลของเครื่อง ความเร็ว หน่วยความจำและความจุ รวมไปถึงขนาดจอภาพโดยรวมไว้เป็นอย่างดีจำนวน 200 เครื่อง ในสเปคการประมูลนี้ได้กำหนดว่า บริษัทจะต้องทำการติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้กับสภาตำบลทั่วทุกเขตในสังกัดของเทศบาลเพื่อใช้ในการดำเนินงานการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานในสังกัดภายใต้วงเงินที่กำหนดในการประมูล คือ 10 ล้านบาท เมื่อการประมูลสิ้นสุดลง ผลปรากฏว่า บริษัทที่ประมูลทั้ง 2 บริษัท เสนอวงเงินเกินกว่าวงเงินที่กำหนด กล่าวคือ บริษัทคอมพิวเตอร์เน็ตเสนอ 12 ล้านบาท ส่วนบริษัทเมืองไอทีเสนอ 15 ล้านบาท

นายติดตาม สงสัยว่า ทั้ง 2 บริษัทนี้ อาจจะมีการฮั้วการประมูลกัน เนื่องจากทราบมาว่าผู้ถือหุ้นของบริษัทเมืองไอทีเป็นลูกพี่ลูกน้องของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลแสนสบาย ส่วนบริษัทคอมพิวเตอร์เน็ตนั้น เคยไปติดตั้งคอมพิวเตอร์ให้กับโรงงานที่นายกเทศมนตรีเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ นายติดตามในฐานะผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ต้องการนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประมูลมาให้ประชาชนได้รับทราบ จึงติดต่อไปที่เทศบาลและขอเอกสารเกี่ยวกับการประมูล ขั้นตอน และวิธีการที่ทางเทศบาลได้ดำเนินการ ตั้งแต่ระยะเวลาการตีประกาศรายละเอียดของโครงการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ของเทศบาลในครั้งนั้น เมื่อนายติดตามได้ไปที่เทศบาลตำบลแสนสบาย เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลควรดำเนินการดังนี้

1. สอบถามรายละเอียดจากนายติดตามว่านำข้อมูลดังกล่าวไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร ในฐานะนายติดตามเป็นสื่อมวลชนทำหน้าที่รายงานผลการประมูลให้แก่สาธารณชนทราบ เทศบาลจะต้องให้ข้อมูลดังกล่าวตามที่นายติดตามร้องขอ
2. เจ้าหน้าที่สำนักบริหารประจำตัวประชาชนพร้อมสำนักบริหารพนักงานของสำนักพิมพ์ที่นายติดตามเพื่อเป็นหลักฐาน



สรุป

นายติดตามสามารถนำผลการประมูล และรายละเอียด ขั้นตอน วิธีการที่ทางเทศบาลได้ดำเนินการทั้งหมดต่อสาธารณะ เนื่องจาก เทศบาลเป็นหน่วยราชการและบริษัทคอมพิวเตอร์เน็ต และบริษัทเมืองไอที แม้จะเป็นบริษัทเอกชน แต่ทั้งสองบริษัทได้ทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับการประมูลในครั้งนี้นับว่าเป็นข้อมูลของหน่วยราชการที่จะต้องเปิดเผยให้แก่ประชาชนได้รับทราบ

9.3 กรณีศึกษา การขอตรวจผลการแพทย์



นายสุภาพดี นามสกุลถ้วนหน้า ต้องการจะทำประกันชีวิตกับบริษัทตัวแทนประกันชีวิต ซึ่งบริษัทต้องให้นายสุภาพดีไปตรวจสุขภาพ เพราะทางบริษัทจำเป็นต้องให้ลูกค้านำทุกคนตรวจสุขภาพก่อนเซ็นสัญญารับทำประกัน เนื่องจากปัจจุบันมีโรคติดต่อร้ายแรงที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ เช่น โรคเอดส์ ซึ่งหากผู้ป่วยเป็นโรคร้ายแรงดังกล่าว บริษัทจะไม่รับทำประกัน นายสุภาพดีจึงต้องไปทำการตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดและนำใบรับรองการตรวจสุขภาพมาแสดงยังตัวแทนประกันว่าไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง ก่อนที่

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ตัวแทนประกันจะรับทำประกัน ซึ่งต้นฉบับหลักฐานทางการแพทย์ของนายสุภาพดีทางโรงพยาบาลจะเก็บข้อมูลของบุคคลผู้ไปใช้บริการทุกคนไว้

ต่อมานายสุภาพดี เกิดมีแฟนสาวที่รักกันมากจนถึงขั้นที่จะตกลงปลงใจร่วมหออยู่กินฉันสามีภรรยา หากแต่ว่า แฟนสาวมีข้อแม้ว่า จะต้องนำผลการตรวจเลือดของนายสุภาพดี มาให้ดูว่าไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงจึงจะยอมแต่งงานด้วย นายสุภาพดี ได้บอกให้แฟนสาวไปขอสำเนาผลรับรองการตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดที่ตนเคยตรวจสมัยทำประกันชีวิต เมื่อแฟนสาวไปยังโรงพยาบาลดังกล่าวและแสดงเจตน์จำนง ในการขอหลักฐานของนายสุภาพดี นามสกุลถ้วนหน้าจากทางโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลได้ปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลของนายสุภาพดีนั้นเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ที่ถึงแม้จะอยู่ในการครอบครองของหน่วยงานรัฐ คือ โรงพยาบาล แฟนสาวในขณะที่ขอข้อมูลนั้นมีสถานภาพเป็นบุคคลอื่น มิใช่ญาติ มิใช่ภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น จึงไม่สามารถให้ข้อมูลได้ซึ่งทางโรงพยาบาลจะพิจารณาหากเป็นข้อมูลที่เป็นความประสงค์ของเจ้าของข้อมูล สามารถดำเนินการและเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลโดยตรง และเฉพาะแก่แพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายเท่านั้น



สรุป

ข้อมูลทางการแพทย์ อาทิ ผลการตรวจเลือด ผลการตรวจสุขภาพ แผ่นฟิล์มเอกซเรย์ แม้จะเป็นข้อมูลที่อยู่ในการครอบครองของโรงพยาบาล สถานพยาบาล สถานื่อนามัย ซึ่งหน่วยงานรัฐ แต่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อน จึงจะเปิดเผยได้

9.4 กรณีศึกษาการขอข้อมูลประมาณแผ่นดิน



ยายไฮ นามสกุลชั้นจันทา ทราบมาว่าทางการมีโครงการจะจัดทำฝายกั้นน้ำในหมู่บ้าน ซึ่งจำเป็นจะต้องเวนคืนที่ดินทำกินของตน ที่ดินของตนเป็นที่มรดกเป็นสมบัติที่พ่อแม่ได้ประกอบอาชีพทำนามาตั้งแต่บรรพบุรุษ ที่ดินดังกล่าวมีความอุดมสมบูรณ์ น้ำดี สามารถปลูกข้าวได้ตลอดปี และหมู่บ้านของยายไฮก็ไม่เคยขาดแคลนแหล่งน้ำ ฝนตกต้องตามฤดูกาล ยายไฮสงสัยว่าทำไมอยู่ดีๆ จึงเกิดโครงการดังกล่าวขึ้น โครงการดังกล่าวมีงบประมาณเท่าไร ใครเป็นผู้ที่รับเหมาในโครงการนี้ มีงบประมาณการประมูลไปในวงเงินเท่าใด และหน่วยงาน

รัฐหน่วยใดเป็นเจ้าของโครงการดังกล่าว และต้องการรู้ว่าเงินงบประมาณในการเวนคืนที่ดินทำกินของชาวบ้านในการจัดทำฝายกั้นน้ำนี้เป็นจำนวนเท่าใด ยายไฮสงสัยว่าโครงการดังกล่าวไม่ชอบกลเพราะชาวบ้านไม่ทราบเรื่อง ยายไฮต้องการรู้ข้อมูลงบประมาณ เพื่อจะได้นำไปพูดคุยกับชาวบ้านที่ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำโครงการฝายกั้นน้ำจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลงบประมาณให้แก่ยายไฮหรือไม่

สรุป



ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยราชการไม่จำเป็นต้องเป็นโครงการที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทานในการจัดทำแหล่งน้ำ ประชาชนสามารถที่จะขอข้อมูลจากหน่วยงานรัฐได้ โดยเฉพาะกรณีของยายไฮซึ่งโครงการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของประชาชน การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณโครงการฝายกั้นน้ำ อันเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับแผนงานโครงการและงบประมาณของปีที่ทำเนิการ ถือเป็นหน้าที่ที่หน่วยราชการจะต้องจัดเตรียมไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้โดยไม่ต้องมีคำร้องขอ



10. บทสรุป

การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น เหตุผลในระบบประชาธิปไตย การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้นสมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของทางราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัด และจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ หรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคง และจะยังส่งผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตน

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ



เว็บไซต์ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

1. <http://www.oic.thaigov.go.th> สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ รายชื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการวินิจฉัยด้านต่างๆ ถามตอบปัญหาด้านข้อมูลข่าวสาร และอื่นๆ
2. <http://www.oic.thaigov.go.th/ginfo> ฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ เป็นที่เก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ, หน่วยงานอิสระ, หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ที่ประชาชนสนใจ โดยเก็บรายละเอียดเกี่ยวกับ โครงสร้างองค์กร-แผนผังองค์กร, อำนาจหน้าที่, ภารกิจ-วัตถุประสงค์, รายชื่อผู้บริหาร และเอกสารเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่ประชาชนและผู้สนใจควรทราบข้อมูลข่าวสาร นอกเหนือจากนี้ระบบยังเป็นทางเชื่อมโยง (Link) เข้าหาข้อมูลโดยตรงจากเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของหน่วยงานเป็นการเสนอนโยบาย และการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนอีกทางหนึ่ง
3. <http://thaiwebhunter.com/gov.html> เป็นเว็บไซต์ รวบรวมข้อมูล เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรัฐทั้งหมด ซึ่งแบ่งได้ดังนี้ **หน่วยงานราชการ กระทรวง ทบวง, กรม กอง องค์กร ศูนย์ สำนัก สภา สถาบัน**
4. www.rakang.thaigov.go.th ระวังห่วยใยจากใจนายกรัฐมนตรี เป็นเว็บไซต์เพื่อที่ประชาชนติดต่อตรงถึงนายกรัฐมนตรี ร้องเรียนเรื่องต่างๆ ซึ่งประชาชนจะสามารถติดต่อตรงถึงนายกรัฐมนตรีได้โดยไร้พรมแดนไม่ว่าท่านจะอยู่ ณ ที่ใด
5. www.admincourt.go.th เป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับศาลปกครอง สำนักงานศาลปกครอง ตุลาการ คดีในศาล กฎหมายให้บริการคำพิพากษา/คำสั่ง ของศาลปกครอง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง
6. www.thaigov.go.th ข้อมูลรัฐบาลไทย เป็นเว็บไซต์รวมข่าวสารผลการประชุม ค.ร.ม. วารสารงานทำเนียบ **กำหนดการตรวจเยี่ยมและพบปะประชาชน บรรยายสรุปของจังหวัดจากการตรวจเยี่ยมของนายกรัฐมนตรีและคณะ สรุปประเด็นการสั่งการของนายกรัฐมนตรี** และสามารถรับฟังเสียงรายการนายกทักษิณคุยกับประชาชน ได้ที่เว็บไซต์นี้

7. <http://www.gprocurement.go.th/> เป็นเว็บไซต์ที่ค้นหาข้อมูลจัดซื้อจัดจ้าง ของ ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐ, ค้นหาข้อมูลเปลี่ยนแปลง/ยกเลิก การจัดซื้อจัดจ้าง ของ ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐ, ค้นหาข้อมูลประกาศผลจัดซื้อจัดจ้าง ของส่วนราชการ/ หน่วยงานของรัฐ และส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐจัดทำประกาศจัดซื้อจัดจ้างเพื่อ เผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ โดยการใช้รหัสผ่าน รายชื่อผู้ทำงาน ที่ถูกเพิกถอน และมติ ค.ร.ม./หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง และยังมีหลักเกณฑ์การใช้ Factor F ตาราง Factor F ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียน/แนวทางปฏิบัติ และยังมีระบบสถิติ แคตตาล็อกอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (e-catalog) ให้ประชาชนได้รับทราบอีกด้วย และ ภายในเว็บไซต์ยังแบ่งย่อยเป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับทางราชการและสามารถให้ ข้อมูลที่เปิดเผยแก่ประชาชนได้อีก ดังนี้ **ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องหลักเกณฑ์ การจัดหาพัสดุ การกำหนดทะเบียนรายชื่อผู้ให้บริการ ตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ แนวทางการจัดหาพัสดุโดยการประมูลด้วย ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ใน ภูมิภาค ทะเบียนรายชื่อผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ คู่มือการพิจารณา โครงการจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ**
8. www.thaigov.net เครือข่ายรัฐบาลไทย เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการสารบัญบริการภาค รัฐ, ให้บริการข้อมูล บริการข่าวสารต่างๆ ของภาครัฐ, ข่าวการศึกษา, แรงงานและ ประกันสังคม ด้านอาหาร ยา กฎหมาย ด้านสถิติ การต่างประเทศและการเดินทาง การสื่อสาร ธุรกิจกรมการลงทุนและตลาดหลักทรัพย์ ข้อมูลสวัสดิการสังคม เป็นต้น
9. www.parliament.go.th รัฐสภา เป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวบรวมหน่วยงานในสถาบันนิติบัญญัติ, ร่าง พ.ร.บ. ที่ผ่านความเห็นชอบ ระเบียบการประชุมร่วมกันของรัฐสภาและบันทึก การประชุมร่วมกันของรัฐสภา พระราชกฤษฎีกาเรียกประชุม ส.พ. บันทึกการประชุม ส.พ., กำหนดการประชุม ก.ม.ธ. ข่าวการประชุมสภา และยังรวบรวมข้อมูลประวัติ ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้าน สมาชิก รัฐสภา คณะกรรมาธิการ ข้อมูลกิจกรรมรัฐสภาระหว่างประเทศ ข้อมูลข่าวสารของ ราชการ และยังมีบริการเกี่ยวกับวิชาการและกฎหมายอีกด้วย
10. info.moi.go.th เป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศมหาดไทยทั้งหมด ซึ่งได้จัดและรวบรวมข้อมูลอยู่ในนี้ทั้งหมด

חכמה



ภาคผนวก 1

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540



1. สิทธิการรับรู้หรือรับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 58 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”



2. หลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในระบอบประชาธิปไตยการให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความจริงอันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัดและจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตนประการหนึ่งกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อม อีกประการหนึ่ง



3. ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูลหรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าจะสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด

ภาพถ่าย ภาพยนตร์ การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้ “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

3.1 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็นการทั่วไป

3.1.1 ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (1) โครงสร้างและการจัดองค์การในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐนั้น
- (2) รูปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (3) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (4) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (5) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบัญญัติดังกล่าวแล้ว (มาตรา 7)

3.1.2 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา 7 (4) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร (มาตรา 8)

3.1.3 ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 9) ได้แก่

(1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(2) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 7 (4)

(3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการ

(4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา 7 วรรคสอง

(6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญา ร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(7) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดย มติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

3.1.4 ข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการนอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 (มาตรา 11)

3.1.5 ข้อมูลข่าวสารที่คัดเลือกไว้ให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (เอกสารประวัติศาสตร์) ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยราชการของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาไว้หรือข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 14 เมื่อมีอายุครบ 75 ปี และข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 เมื่อมีอายุครบ 20 ปี นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (มาตรา 26)

3.2 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะ

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดา

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษและประสานงาน

ที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แฝงบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย (มาตรา 4) บุคคล หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา 21)

3.3 ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

3.3.1 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยไม่ได้ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้ (มาตรา 14)

3.3.2 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกันการปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเห็นหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(4) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(5) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(6) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(7) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่ากรณีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 15)



4. หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบอาชีพหน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง **“เจ้าหน้าที่ของรัฐ”** หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ (มาตรา 4) หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องดำเนินการและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

4.1) หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 ไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะได้กำหนด (มาตรา 42 วรรค 2)

4.2) หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดในมาตรา 7 ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร (มาตรา 7)

4.3) หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการก็ได้ ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

4.4) หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการนอกจากที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดู หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนได้ค้นคว้า ตามมาตรา 26 ในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ให้ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นจะขอ

จำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและถ้าข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นมีสภาพอาจบอบสลายได้ง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดทำหรือจะจัดทำสำเนาอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้น ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ข้างต้นต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่มีข้อนี้มิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จะเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้อื่นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้ บทบัญญัตินี้ไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอหากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้วให้นำความในมาตรา 9 วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรา 11 โดยอนุโลม (มาตรา 11)

4.5) หน่วยงานของรัฐต้องแนะนำให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 11 ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้นหรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้ไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุนำการห้ามเปิดเผยไว้ให้ส่งคำขอให้หน่วยงานของรัฐผู้ทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป (มาตรา 12)

4.6) หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

- (1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

- (2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม
- (3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดแต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว
- (4) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด
- (5) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร
- (6) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น
- (7) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาค่าสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชาแต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 15) เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการขามีให้รู้ไหลให้หน่วยงานของรัฐกำหนดวิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ (มาตรา 16)

4.7) เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งหรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจจะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผย

เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้รับผิดชอบในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมีได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 18 หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้แล้วแต่กรณี (มาตรา 17)

4.8) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใดให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบ หากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบมาตรา 16
- (2) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไป หรือเฉพาะแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแต่เหตุในการนั้นจะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น ตามความเหมาะสมก็ได้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารข้างต้นไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมาย หากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว (มาตรา 20)

4.9) หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

- (1) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น
- (2) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่กระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น
- (3) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

- ก. ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- ข. ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- ค. ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- ง. วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล
- จ. วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล
- ฉ. แหล่งที่มาของข้อมูล

- (4) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ
- (5) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสม หรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูลในกรณีที่เกิดข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลปกติและกรณีที่ต้องขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่น่าจะให้ข้อมูลได้ด้วยความสมัครใจหรือเป็นกรณีที่มีกฎหมายบังคับ หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีมีการจัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ไว้ แต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ (มาตรา 23) **“บุคคล”** หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา 21)

4.10) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (3) ของมาตรา 23 มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้ หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้นต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 วรรคหนึ่ง (3) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว (มาตรา 22)

4.11) หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ได้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

- (1) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น
- (2) เป็นการใช้อ้างอิงข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น
- (3) หน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติ หรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ให้มิให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น
- (4) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลใด
- (5) หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจดูคุณค่าในการเก็บรักษา
- (6) เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายการสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดีไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม
- (7) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล
- (8) ศาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว
- (9) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตาม (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 24)

4.12) เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใดจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้ถ้ากรณีนี้เหตุอันสมควร (มาตรา 25 วรรค 2)

4.13) หน่วยงานของรัฐต้องส่งมอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดเวลา คือ ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 14 เมื่อครบ 75 ปี หรือตามมาตรา 15 เมื่อครบกำหนด 20 ปี นับตั้งแต่วันที่เสร็จสิ้น การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า กำหนดเวลาดังกล่าวอาจขยายออกไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษา ค้นคว้า ตามที่จะตกลงกับหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร
- (2) หน่วยงานของรัฐเห็นว่าข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นยังไม่ควรเปิดเผย โดยมีคำสั่งขยายเวลากำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้ การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีกรขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง บทบัญญัติตามมาตรานี้มีให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่คณะรัฐมนตรีหรือกระเปาะียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา (มาตรา 26)

4.14) หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม (มาตรา 33 วรรค 2)



5. สิทธิของประชาชนหรือเอกชน พ.ร.บ. นี้ได้กำหนดสิทธิของประชาชนหรือเอกชนดังนี้

5.1) สิทธิในการขอคำปรึกษาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้กับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นหน่วยงานทางวิชาการและตุลาการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 6)

5.2) สิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการบุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 ได้คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงได้ให้

เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (มาตรา 9) “คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและนิติบุคคลดังต่อไปนี้

- (1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่มือถือให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ
- (2) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว
- (3) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว
- (4) นิติบุคคลตาม (1) (2) (3) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการสมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่นให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว (มาตรา 4)

5.3) สิทธิขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการนอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วหรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา 26 แล้ว โดยคำขอนั้นได้ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร (มาตรา 11)

5.4) สิทธิที่จะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องให้กับบุคคลนั้นหรือผู้กระทำแทนได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น (มาตรา 25 วรรค 1)

5.5) สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรมตามมาตรา 23 เกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือการแจ้งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดของบุคคลดังกล่าว มาตรา 24 เกี่ยวกับการให้ความยินยอมให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของบุคคลเปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น และมาตรา 25 เกี่ยวกับการได้รู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน การขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องตามที่แท้จริง รวมทั้งมีสิทธิอุทธรณ์ในกรณีนี้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารนี้ (มาตรา 25 วรรค 3)

5.6) สิทธิในการร้องเรียนผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 7 หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 หรือไม่จัดหา ข้อมูลข่าวสารให้แก่ตน ตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือ ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าการไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่ง มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 หรือ คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 (มาตรา 13)

5.7) สิทธิในการอุทธรณ์ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ใดตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย ตามมาตรา 17 ผู้นี้อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ (มาตรา 18) แต่ถ้า อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรวจตามที่มีคำขอ ผู้นั้นมีสิทธิ อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได ้รับแจ้งโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้ หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของคนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้อง



6. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สังกัดสำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานธุรการและวิชาการให้แก่คณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการและคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับ หน่วยงานของรัฐและให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ



7. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

7.1) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทน ราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ทรง

คุณวุฒิตั้งจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกเก้าคนเป็นกรรมการ ให้ปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรีตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็น
เลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

7.2) คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (2) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่รับคำขอ
- (3) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือ
ระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้
- (4) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 13
- (5) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะ
รัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
- (7) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
(มาตรา 28)

7.3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 มีวาระอยู่ในตำแหน่ง
คราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้
(มาตรา 29)

7.4) นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับ
แต่งตั้งตามมาตรา 27 พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือ
ไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (มาตรา 30)

7.5) การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา 31)

7.6) ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้อภัยคำหรือให้ส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้ (มาตรา 32)

7.7) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีตามมาตรา 11 หรือมาตรา 25 ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของคนได้ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม (มาตรา 13)

7.8) คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้และให้นำความในมาตรา 31 มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 34)

7.9) ระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน 60 วัน (มาตรา 13 วรรค 2)



8. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

8.1) ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสมซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจ และการคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย (มาตรา 35)

8.2) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่งๆ ประกอบด้วยบุคคลตามความจำเป็นแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนและให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้ (มาตรา 36)

8.3) ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ให้นำความในมาตรา 13 วรรคสอง คือ ข้อ 7.9 มาใช้บังคับแต่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม (มาตรา 37)

8.4) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาวิธีพิจารณาและวินิจฉัยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 38) ให้นำบทบัญญัติมาตรา 29 เกี่ยวกับวาระของคณะกรรมการคราวละ 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง มาตรา 30 เกี่ยวกับการพ้นตำแหน่ง มาตรา 32 เกี่ยวกับการเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐาน และบทกำหนด

โทษที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยอนุโลม



9. บทกำหนดโทษ

9.1) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่ส่งตามมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)

9.2) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตามมาตรา 20 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 41)



10. บทเฉพาะกาล

10.1) บทบัญญัติมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งหรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้ เพื่อประชาชนเข้าตรวจสอบได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะได้กำหนด (มาตรา 42)

10.2) ให้ระบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 16 จะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น (มาตรา 43)



ภาคผนวก 2

ตัวอย่างการดำเนินงานของหน่วยราชการในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่ดำเนินการแล้วนับตั้งแต่ได้มีการเริ่มประกาศใช้ **พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540** การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) ได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งเรื่องให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2541 การดำเนินงานของการไฟฟ้านครหลวง ผู้ว่าการได้แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโดยประกอบด้วย 9 หน่วยงาน ได้แก่

- ฝ่ายประชาสัมพันธ์
- ฝ่ายอำนวยการ
- ฝ่ายจัดซื้อและพัสดุ
- ฝ่ายกฎหมาย
- ฝ่ายแผน นโยบาย และงบประมาณ
- ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ฝ่ายกิจการไฟฟ้าเขต
- ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์
- ฝ่ายออกแบบด้านไฟฟ้าและงานวิศวกรรมโยธา

2. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารตาม มาตรา 7 ที่มีผลบังคับอยู่ส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา การดำเนินงานของการไฟฟ้านครหลวง ส่งข้อมูลตามมาตรา 7 (1)(2)(3) ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 115 ตอนพิเศษลงวันที่ 26 สิงหาคม 2541

3. ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตราที่เกิดขึ้นก่อน 9 ธันวาคม 2540 เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของ กฟน. ได้จัดทำโครงการ/แผนงาน เกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา

9 ที่เกิดขึ้นก่อน 9 ธันวาคม 2540 (วันที่ พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้) ส่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารแล้ว

4. หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีสถานที่สำหรับให้ประชาชนใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 การดำเนินงานของ กพน. ดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการไฟฟ้านครหลวง” ณ อาคารสำนักงานใหญ่ เพลินจิต ชั้น 17

5. กำหนดให้จัดทำดัชนีรายละเอียดให้ประชาชนสามารถหาข้อมูลข่าวสารของราชการได้เอง การดำเนินงานของ กพน. ดำเนินการเตรียมจัดทำดัชนีค้นหาและส่งรายละเอียดข้อมูลมาตรา 7 ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาสำหรับให้ประชาชนค้นหาแล้ว

6. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้สะดวก การดำเนินงานของ กพน. ฝ่ายประชาสัมพันธ์ได้เตรียมข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ไว้ที่ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการไฟฟ้านครหลวง เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้

7. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูการดำเนินงานของ กพน. คณะทำงานฯ ได้ยกร่างระเบียบ กพน. ว่าด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารของกพน.

8. การดำเนินงานตามข้อ 5, 6, 7 ถ้าไม่มีสถานที่ หน่วยงานจะต้องจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงาน หรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปใช้บริการแทนได้ การดำเนินงานของ กพน. จัดเตรียมสถานที่ให้บริการไว้ที่ ชั้น 17 อาคารสำนักงานใหญ่เพลินจิต และได้ประสานงานกับฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเตรียมนำข้อมูลที่เปิดเผยได้ เผยแพร่ผ่านสื่อระบบ Intranet และ Internet ต่อไป

9. ให้หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของราชการในระดับรองปลัดกระทรวง และรองอธิบดี หรือเทียบเท่า เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลรับผิดชอบในการให้บริการในเรื่องข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพการดำเนินงานของ กพน. ได้ทำการส่งหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารในการไฟฟ้านครหลวง เป็นผู้กำกับดูแลประกอบด้วย

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

- รองผู้ว่าการ (ศูนย์บริหารองค์กร) เป็นประธาน
- ผู้ช่วยผู้ว่าการทุกสายงานเป็นกรรมการ
- ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเป็นกรรมการ
- ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์เป็นกรรมการและเลขานุการ

10. ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ได้วางแนวทางให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงการประชุมสัมมนาหรือฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ภายในปี 2542 - 2543 การดำเนินงานของ กพน. ฝ่ายประชาสัมพันธ์จัดสัมมนาในเดือนพฤษภาคม 2542 โดยเชิญวิทยากรจากสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงมหาดไทย มาบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนแนะนำแนวทางปฏิบัติแก่นักบริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สิทธิของประชาชนหรือเอกชน ขอคำปรึกษาการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้

- เข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการ
- ขอข้อมูลข่าวสารอื่นที่ไม่ได้จัดพิมพ์ไว้ในราชกิจจานุเบกษา
- รู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับงาน
- ดำเนินการแทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ
- ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 13)
- อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 18, 25) สิทธิของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ปฏิเสธไม่จัดข้อมูลข่าวสารให้แก่เอกชน
- ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอ้างเหตุผลต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด
- ปฏิเสธไม่ฟังคำคัดค้านของบุคคลที่คัดค้าน การเปิดเผย
- ปฏิเสธไม่ให้บุคคลเข้าตรวจสอบหรือได้รับสำเนา ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องบุคคลนั้น
- การใช้สิทธิของเจ้าหน้าที่ของรัฐจำกัดเฉพาะกฎหมายมีบทบัญญัติไว้ต้องชัดเจนและเป็นสิทธิไม่เด็ดขาดเพราะถูกอุทธรณ์ได้



ภาคผนวก 3

ตัวอย่าง “คำขอข้อมูลข่าวสาร”

เขียนที่ **ระบุสถานที่เขียน/ที่อยู่ของผู้เขียน**

วันที่ **22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544**

เรื่อง **ขอข้อมูลข่าวสารของราชการ**

เรียน **ประธาน อบต. ห้วยขาแข้ง**

ข้าพเจ้า **นายไทย รักดี** ตำแหน่ง/อาชีพ **ราษฎรตำบลห้วยขาแข้ง** อยู่บ้านเลขที่ **5** ตำบล **ห้วยขาแข้ง** อำเภอ **ห้วยขาแข้ง** จังหวัด **อุทัยธานี** โทรศัพท์ **122-225** มีความประสงค์ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารดังต่อไปนี้

1. สัญญาและเอกสารประกวดราคาการจัดซื้อครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ ของ อบต. ห้วยขาแข้ง เดือน มกราคม พ.ศ. 2544
2. รายงานการประชุมประจำเดือนมิถุนายน 2544 ของ อบต. ห้วยขาแข้ง
3. ขอสำเนาเอกสารทั้งสองรายการ
4.

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้ส่งเงินจำนวน บาท เพื่อชำระเป็นค่าธรรมเนียมการคัดสำเนาแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการให้ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ไทย รักดี

(นายไทย รักดี)

ตัวอย่าง “คำร้องเรียน”

เขียนที่ **ระบุสถานที่เขียน/ที่อยู่ของผู้เขียน**

วันที่ **22 มิถุนายน พ.ศ. 2544**

เรื่อง **ร้องเรียน อบต. ห้วยขาแข้ง**

เรียน **ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ**

ข้าพเจ้า **นายไทย รักดี** ตำแหน่ง/อาชีพ **ราษฎรตำบลห้วยขาแข้ง** อยู่บ้านเลขที่ **5** ตำบล **ห้วยขาแข้ง** อำเภอ **ห้วยขาแข้ง** จังหวัด **อุทัยธานี** โทรศัพท์ **122-225** มีความประสงค์ขอร้องเรียน อบต.ห้วยขาแข้งว่า ได้กระทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เกี่ยวกับกรณีเพิกเฉยมาพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารของข้าพเจ้า

ด้วยเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 ข้าพเจ้าได้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ขอเอกสารจำนวน 2 รายการ (ดังมีรายละเอียดตามลํานาคําขอที่ข้าพเจ้าแนบมาพร้อมนี้) จาก อบต. ห้วยขาแข้ง และข้าพเจ้าได้ติดตามทวงถามที่ อบต. ห้วยขาแข้งอีกหลายครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2544 แต่ อบต.ห้วยขาแข้ง มิได้ดำเนินการพิจารณาใดๆ ให้แก่ข้าพเจ้าโดยไม่มีเหตุผล ข้าพเจ้าเห็นว่า อบต. ห้วยขาแข้ง ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า จงใจเพิกเฉย และไม่ให้ความสะดวกแก่ข้าพเจ้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการให้ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ไทย รักดี

(นายไทย รักดี)

ตัวอย่าง “คำอุทธรณ์”

เขียนที่ ระบุสถานที่เขียน/ที่อยู่ของผู้เขียน

วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2544

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลเมืองเดิม

เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้าพเจ้า นายสงบ แสงสว่าง ตำแหน่ง/อาชีพ ผู้จัดการบริษัทคอมพิวเตอร์จำกัด
อยู่บ้านเลขที่ 5 ตำบล เมืองเดิม อำเภอ เมืองเดิม จังหวัด ทองบุรี โทรศัพท์ 555-444
มีความประสงค์ขออุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลเมืองเดิม

ด้วยเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 ข้าพเจ้าได้ใช้สิทธิตามพระราช
บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ขออุทธรณ์จำนวน 2 รายการ จากเทศบาล
ตำบลเมืองเดิม ดังมีรายละเอียดตามสำเนาคำขอที่แนบมาพร้อมนี้ ต่อมาเมื่อวันที่ 27
พฤษภาคม พ.ศ. 2544 เทศบาลตำบลเมืองเดิมได้มีคำสั่งปฏิเสธของเทศบาลตำบลเมืองเดิม
ที่แนบมาพร้อมนี้

ข้าพเจ้าจึงขอใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลเมือง
เดิมตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ต่อคณะกรรมการข้อมูล
ของราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

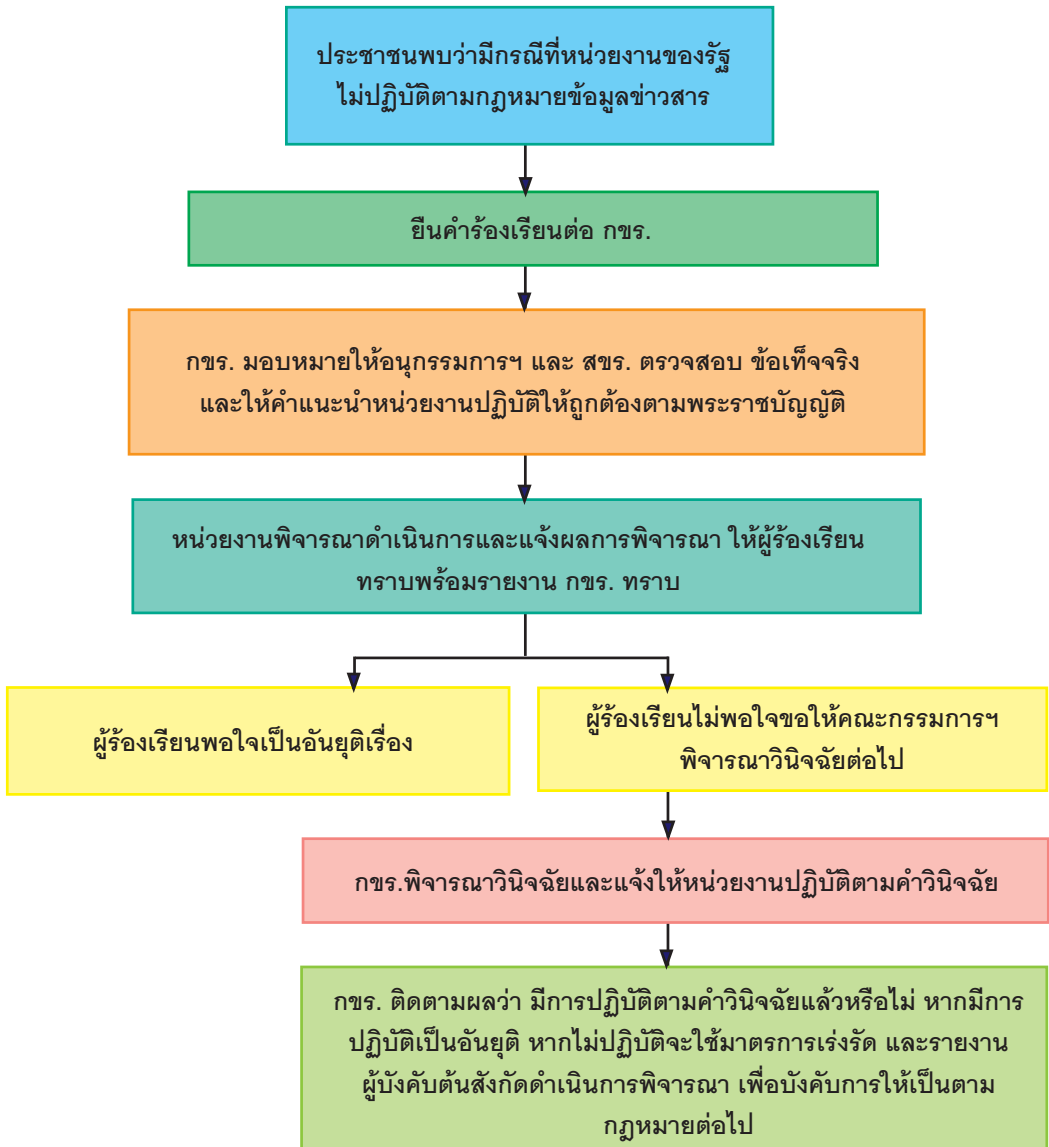
(ลงชื่อ) **สงบ แสงสว่าง**

(นายสงบ แสงสว่าง)

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

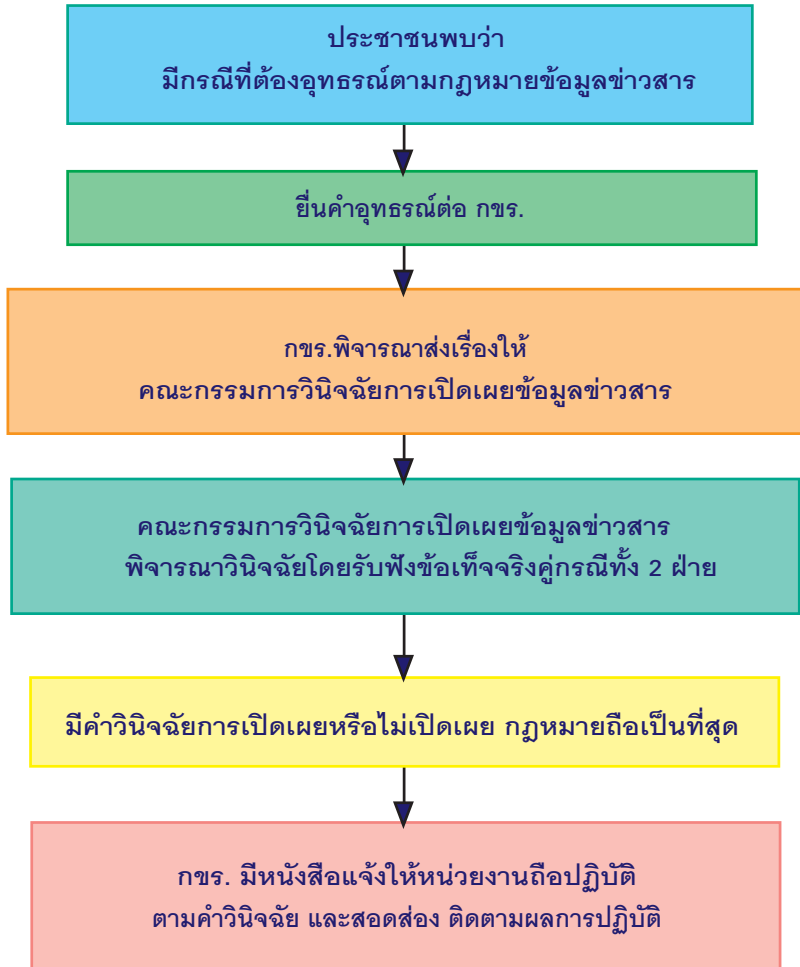
กระบวนการ ขั้นตอนการร้องเรียนของประชาชน



หมายเหตุ : คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.)
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.)

กระบวนการ ขั้นตอนเรื่องอุทธรณ์

ผู้มีหน้าที่พิจารณาวินิจฉัย กรณีเรื่องอุทธรณ์ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร คือ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยมีขั้นตอนแสดงต่อไปนี้





บรรณานุกรม

คู่มือการใช้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ฉบับเพื่อประชาชน
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โทรศัพท์ 0-2281-8552-3
โทรสาร 0-2281-8543

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทรศัพท์ 0-2281-8552-3
โทรสาร 0-2281-8543



อภิธานศัพท์

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือ สิ่งใดๆ ไม่ว่าจะการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย फिल्म การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏ

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย



ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ถ.พิษณุโลก แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กทม. 10300

โทรศัพท์ 0-2356-9999

Hotline 1785

www.opdc.go.th

